

Univerzita Karlova v Praze

Přírodovědecká fakulta

Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje



Ondřej Pop

## **Vývoj a podpora hipoturistiky v kraji Vysočina**

**The development and promotion of horse riding in the county Vysočina**

*Bakalářská práce*

Praha 2011

Vedoucí bakalářské práce RNDr Jiří Vágner

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze dne 20. srpna 2011

.....

## **Poděkování**

Poděkovat bych chtěl RNDr Jiřímu Vágnerovi za vedení a cenné rady. Poděkování patří také mé rodině za podporu a trpělivost, kterou mě během práce věnovali. Dále bych chtěl poděkovat Ing. Romaně Nejedlé z Vysočina Tourismu za poskytnutí veškerých informací. Nakonec patří můj díky Monice Kratochvílové a Petře Měcháčkové, které mi pomohly proniknout do dané problematiky.

## **Abstrakt**

Práce se zabývá podporou a vývojem hipoturistiky v kraji Vysočina. V první části je věnována pozornost projektům, které plánoval a sponzoroval kraj Vysočina a konkrétním aktivitám v rámci těchto projektů. Druhá část se zabývá podporou soukromníků a čerpáním dotací na doprovodnou infrastrukturu hipoturistiky. V poslední části je popsán a vyhodnocen terénní výzkum, který byl prováděn v kraji Vysočina mezi majiteli koňských stanic. Výzkum se týkal služeb nabízených stanicemi a turistů samotných.

**Klíčová slova:** hipoturistika, provozovatelé stanic, kraj Vysočina

## **Abstract**

The work deals with the promotion and development of horse riding in the Vysočina county. The first part is given to projects that planned and sponsored the Vysočina county and the specific activities under these projects. The second part deals with the support of private individuals and grants to the accompanying drawing infrastructure horse riding. In the last part is described and evaluated field research that was conducted in Vysočina county between owners of horse stations. Research concerning services offered to tourists and tourists themselves.

**Key words:** horse riding, owners of horse stations, Vysočina county

## Obsah

Seznam tabulek.....	5
Seznam Grafů .....	5
Seznam obrázků .....	5
1. Úvod.....	6
1.1. Diskuze s literaturou .....	7
1.2. Metodika práce .....	9
2. Vývoj a podpora hipoturistiky v kraji Vysočina .....	11
2.1. Vývoj a podpora hipoturistiky ze strany kraje Vysočina.....	11
2.2. Podpora soukromníků.....	19
3. Vývoj hipoturistiky z pohledu provozovatelů stanic .....	26
4. Závěr .....	30
5. Seznam literatury.....	33
6. Přílohy .....	35

## **Seznam tabulek**

Tabulka 1: Žádosti o dotace .....	20
Tabulka 2: Finance pro grantový program.....	23

## **Seznam Grafů**

Graf 2: Podíl okresů 2006 .....	13
Graf 3: Podíl okresů 2010 .....	15
Graf 4: Podíly financování .....	17
Graf 5: Počet podaných žádostí .....	22
Graf 6: Úspěšnost žádostí.....	22
Graf 7: celková úspěšnost žádostí .....	23
Graf 8: Objem financí fondu vysočiny.....	24
Graf 9: Typy jezdců .....	27
Graf 10: Doba pobytu na stanici .....	28

## **Seznam obrázků**

Obrázek 1: Hustota stanic 2006 .....	14
Obrázek 2: Hustota stanic 2010 .....	16

## 1. Úvod

Společnost se neustále vyvíjí a s vývojem rostou i potřeby a nároky na vyžití jednotlivců. To se samozřejmě projevuje ve všech sférách lidských činností a tedy i v cestovním ruchu. Vývoj českého turismu je ovlivněn politickým režimem před rokem 1989 a po něm. Před rokem 1989 se většina Čechů jezdila rekreovat na své chaty či chalupy a jen hrstka si mohla dovolit výlet do zahraničí a to pouze v rámci Východního bloku. Na západ se dostala pouze „elita“ soudruhů, nebo ti co nepočítali s návratem. Po roce 1989, kdy se otevřely hranice, začali Češi masivně okupovat chorvatská pobřeží a italské pláže s cílem převážně polehávat u moře. Od druhé poloviny 90. let lidé berou dovolenou u moře téměř jako samozřejmost a začínají se zajímat o další možná vyžití v rámci dovolené a to nejen u moře, ale stoupá opět zájem o cestování po Česku a jeho poznávání. Po velkém rozmachu cykloturistiky v 90. letech se na přelomu tisíciletí objevuje nový trend ve způsobu pohybu po krajině a jejím poznáváním a to putování v koňském sedle. Tento způsob cestování se nazývá jezdecká turistika neboli hipoturistika. Pod pojmem jezdecká turistika si můžeme představit jak osamělé jezdce bloudící krajinou jen se svým čtyřnohým kamarádem, či skupinky lidí mající přesný program a trasu, kterou chtějí projet. Tak či tak je jezdecká turistika alternativním druhem aktivního odpočinku nabízející jak příjemné odreagování na čerstvém vzduchu v přírodě, tak dobrodružství a spoustu vzrušujících zážitků, které mohou člověka na jeho pouti potkat.

Tato práce se nevěnuje hipoturistice jako takové, tedy nevysvětluje dopodrobna co to je, a kde jí provozovat, ale zabývá se spíše jejím vývojem, současnými trendy v Česku v tomto mladém druhu sportovního a relaxačního vyžití a podporou ze strany kraje Vysočina. Jsou zde hodnoceny všechny programy a prostředky, které vynaložil kraj na její podporu a rozmach. Dále je zde zachycena současná situace hipoturistiky, kdy se právě dokončuje zatím poslední a největší projekt zadaný krajem. Věnuje se také podpoře ze strany Evropské unie. Zabývá se zkušenostmi a názory samotných provozovatelů koňských stanic, rozvojem jich samotných a také tím, jak vidí budoucí potenciál tohoto odvětví cestovního ruchu.

## 1.1. Diskuze s literaturou

Díky tomu, že je jezdecká turistika velmi mladým odvětvím cestovního ruchu toho v odborné literatuře přímo o hipoturistice mnoho napsáno není. Jezdecká turistika je zde většinou zahrnuta v rámci alternativního cestovního ruchu, agroturistiky či ekoturistiky. Jako zdroje bylo použito odborných knih jen velmi málo. Práce převážně čerpala z internetových stránek věnujících se hipoturistice, trvale udržitelnému rozvoji cestovního ruchu a venkovské turistice. Dále bylo využito několika diplomových prací a odborných článků na stejná témata jako internetové zdroje. Z odborné literatury bylo využito dílo s názvem Geografie cestovního ruchu (Štěpánek, Kopačka, Šíp, 2001), kde je agroturistice věnováno jen několik řádek na úvod a pak už je jen zmíněna v některých regionech. Tato publikace se zabývá spíše všeobecnými ukazateli cestovního ruchu a jejich rozložením v prostoru. Dílo s názvem Ecotourism in the less development World (David B. Weaver) se zabývá ekoturistikou a alternativními formami cestovního ruchu. Pro tuto práci byl ovšem použitelný jen úvod, kde autor srovnává alternativní cestovní ruch s masovým a dále hovoří o alternativním cestovním ruchu jako o dobrém nástroji pro trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu. Další kapitoly jsou o roli ekoturistiky v zemích 3. světa. Zmínku konkrétně již o jezdeckém cestovním ruchu najdeme v publikaci Výkladový slovník cestovního ruchu Pásková, Zelenka (2002), kde se nachází vysvětlení tohoto pojmu a odkazy na další pojmy související s tématem. Ovšem vzhledem k tomu, že to je slovník, tak jsou výklady velmi stručné.

Z diplomových prací byla použita práce na téma Vývoj příjezdového cestovního ruchu v Česku se zaměřením na kraj Vysočina (Petr Chromý, 2007). Práce se zabývá příjezdovým cestovním ruchem jak v Česku tak i konkrétně v kraji Vysočina. Také se zde píše o formách cestovního ruchu, mezi nimiž je zmíněn i alternativní cestovní ruch a s ním je zde i zmínka o hipoturistice. Právě tato zmínka je velmi zajímavá z pohledu porovnání. Práce byla napsaná v roce 2007 a autorovi byly poskytnuty podobné informace, jaké byly použity pro tuto práci. S odstupem času můžeme hodnotit výsledky problematiky, kterou se autor zabýval a porovnávat s problematikou dnešní. Další diplomová práce, která přispěla informacemi, byla práce na téma vývoj cestovního ruchu v České republice v letech 1990 – 2004 (Lucie Jiřinská, 2005). Tato práce analyzuje vývoj cestovního ruchu po roce 1989. Porovnává postavení cestovního ruchu ve světě s postavením cestovního ruchu



v Česku. Zabývá se fyzicko-geografickými, kulturními a historickými podmínkami a nakonec se věnuje samotnému cestovnímu ruchu po roce 1989 a jeho vývoji.

Nakonec byly využity odborné i méně odborné články z internetu, které se hipoturistice přímo věnovaly. Nejpřínosnější byl článek Hipoturistika včera a dnes, tady a tam, autorky Hany Špičákové (2009). Zde jsou rozebírány základní informace o hipoturistice a také je zde srovnání s organizací jezdecké turistiky v zahraničí a to v Rakousku, Německu a Velké Británii. Představením projektu jezdeckých stezek napříč celým Českem se zabývá článek Výlety po jezdeckých stezkách autorky Dominiky Švehlové (2011). Článek je přepsaný rozhovor s ing. Milenou Andrlovou, která je předsedkyní sekce turistiky na koni při KČT. V tomto článku jsou praktické informace o jezdecké turistice a síti hiposteze napříč Českem.

## 1.2. Metodika práce

Jelikož toho o hipoturistice v odborné literatuře nenalezneme mnoho, je tato práce postavena spíše na datech a informacích získaných v terénu. Hlavními výzkumnými otázkami této práce byly:

- Jak je podporována hipoturistika ze strany kraje Vysočina?
- Jak jsou podporováni soukromníci v tomto odvětví cestovního ruchu?
- Souvisí poloha stanic v kraji s jejich frekventovaností?
- Je v hipoturistice potenciál pro zvýšení cestovního ruchu v kraji?

Pro některé statistiky jako například, zda převažují tuzemští turisté či zahraniční, typy turistů navštěvující koňské stanice, nebo kolik nocí turisté přenocují, byl sestaven dotazník, který byl rozeslán vytypovaným koňským stanicím. Stanice byly vybrány podle své polohy buď vzhledem k hranicím se sousedními regiony, nebo podle polohy vůči hlavním červeným stezkám. Tedy byly vybrány převážně jen ty, které leží na těchto stezkách a pro porovnání i pár stanic ležících mimo hlavní tahy. Dále byly prováděny osobní rozhovory přímo s majiteli stanic, což vedlo k velmi zajímavým poznatkům a informacím, které z literatury, dotazníků, ani internetu vyčíst nelze. Většina majitelů byla vstřícná a ráda se podělila o informace a své zkušenosti. Pro dotazníkové šetření bylo vybráno, podle výše uvedeného způsobu, 50 koňských stanic, kterým byl dotazník zaslán na e-mail. Když se po 14 dnech nevrátil ani jeden, bylo přistoupeno k obvolávání a vyplňování dotazníků telefonicky. Jak již bylo řečeno, majitelé stanic byli velmi vstřícní a po této stránce problémy nenastaly. Ukázalo se ovšem, že většina z nich není schopná na otázky dotazníku odpovědět. Díky tomu, že ještě nebyla zahájena oficiální propagace hipostezek a stanic, neměli zatím žádné klienty. Nakonec se podařilo získat alespoň 15 řádně vyplněných dotazníků, z kterých se vypočítali některé statistiky. Bohužel díky velmi malému počtu získaných odpovědí jsou statistiky jen velmi hrubé a na jejich základě se nedá odvodit mnoho zákonitostí. Díky tomuto poznatku, který pramenil z nedostatku klientů, bylo přistoupeno k neformálním rozhovorům. Tento způsob se ukázal jako velmi užitečný zdroj informací a postřehů. Někteří majitelé se aktivně podíleli na mapování a značení hipostezek v terénu, jiní měli zkušenosti s čerpáním dotací jak z Fondu Vysočiny, tak z fondů Evropské unie. Pro tuto práci byly přínosnější

informace ohledně čerpání dotací, nicméně postřehy od těch co značili stezky, byly také zakomponovány do této práce. S čerpáním dotací na projekty v rámci hipoturistiky mám své osobní zkušenosti. Měl jsem možnost se podílet na přípravě projektu, kde bylo v plánu ze starého statku vybudovat koňskou stanici. Když jsme ovšem při žádání o dotaci byly zahrnuti množstvím složitých formulářů, podmínek, které musí projekt splňovat, abychom dotaci dostali a nakonec nám byla sdělena maximální výše dotace, kterou bychom dostali, od žádosti jsme upustili. Jak se ukázalo, nebyli jsme jediní. Někteří majitelé mluvili o podobné anabázi, kterou nakonec také vzdali. Ti co dotace získali, jak vyplynulo z rozhovorů, měli buď štěstí, nebo měli již nějaké zkušenosti s čerpáním dotací anebo měli známé na místech, které čerpání dotací usnadní.

Dalším velmi spolehlivým zdrojem informací byli Krajský úřad Vysočina a příspěvková organizace Vysočina Tourism, na kterou přispívá právě kraj. Vysočina Tourism poskytl veškeré informace týkající se projektů financovaných z krajských fondů, státního rozpočtu a fondu ERDF Evropské unie. Také byly poskytnuty výzvy a zadávací dokumentace k těmto projektům a náklady na ně. Takovéto informace byly cennou sbírkou a hlavním zdrojem informací pro kapitolu o vývoji a podpoře hipoturistiky ze strany kraje Vysočina. Vysočina Tourism také daroval ještě oficiálně nevydanou mapu „Vysočinou v sedle“ podle které byli vybrány stanice pro dotazníkové šetření a odkud byly získány kontakty na všechny koňské stanice v kraji Vysočina. Pro kapitolu o podpoře soukromníků byla použita data a informace poskytnuty krajským úřadem kraje Vysočina, oddělením, které má na starosti Fond Vysočiny. Jednalo se o seznam všech podaných žádostí o dotace týkající se hipoturistiky od roku 2005 do roku 2011. Pro přehled čerpání dotací z fondů Evropské unie jsem byl odkázán na internetové stránky Regionu soudržnosti Jihovýchod. Zde byl získán podobný seznam jako z Fondu Vysočiny. Dalším zdrojem informací pro tuto kapitolu byly již zmíněné neformální rozhovory.

Jako poslední zdroj informací byly pro tuto práci použity internetové stránky. Zdroje z internetu posloužily ve všech kapitolách. Jednalo se o stránky jak odborné, týkající se buď přímo hipoturistiky, nebo s hipoturistikou související, tak stránky založené fanoušky putování v sedle, či pouze fanoušky koní. Internetové stránky byly vhodným zdrojem doplňkových informací a kontaktů na osoby, které také přispěly do této práce.

## **2. Vývoj a podpora hipoturistiky v kraji Vysočina**

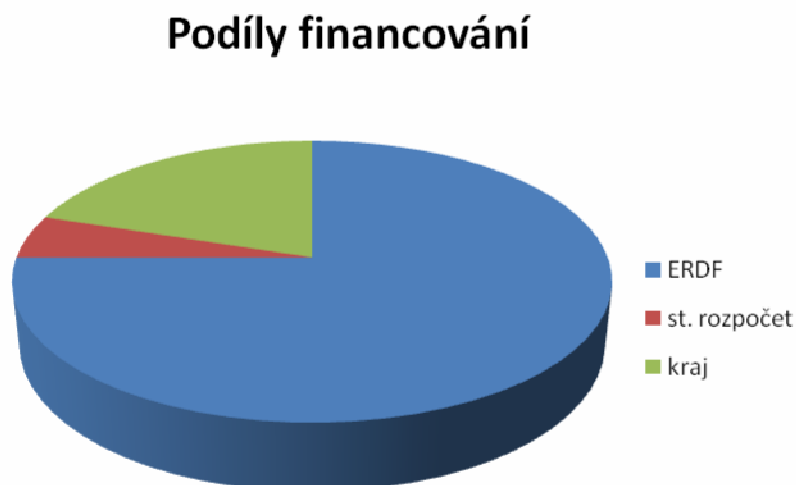
### **2.1. Vývoj a podpora hipoturistiky ze strany kraje Vysočina**

Chov koní není pro Vysočinu příliš tradiční, nicméně za posledních 10 let se toho hodně změnilo a došlo ke značnému nárůstu počtu jejich chovatelů, ať se jedná o drobné chovatele, kteří mají ve stáji dva či tři koně, nebo o velké, kteří mají celá stáda. Ještě v roce 2000 narazit zde na koně byla rarita a dnes je vidět výběh téměř v každé druhé vesnici. Je to způsobeno postupným zvyšováním zájmu lidí o vyjížďky na koních a koně celkově. Hipoturistika zde tedy byla provozována již kolem roku 2000, ale jen ve velmi omezené formě. V té době ještě neexistovaly žádné značené hipostezky a jezdci jezdili, kudy se jim zachtělo, aniž by respektovali vlastnická práva majitelů pozemků. V praxi to tedy vypadalo tak, že jedinci či skupinky lidí přijeli k chovateli, kde měli ustájené své koně, nebo kde chovatel koně půjčoval. Odtud pak vyrazili na projížďku po okolí a navečer se opět vrátili na statek. Poté buď jeli domů, nebo pakliže chovatel poskytoval i nocleh, přenocovali. Dokonce i ve Výkladovém slovníku cestovního ruchu (Pásková, Zelenka z roku 2002) je jezdecký cestovní ruch vysvětlen jako pobyt účastníků na jedné farmě a podnikání výletů po okolí. Ovšem v době, o které mluvíme, bylo zájemců o vyjížďky málo a chovatelů ještě méně. I přes to postupně začalo docházet k pozvolnému nárůstu počtu chovatelů a lidí pohybujících se kolem koní.

V letech 2005 – 2006 se objevuje první organizovaný projekt v rámci Iniciativy Interreg III. a Česká republika Rakousko a to projekt „Terénní mapování sítě jezdeckých stezek a koňských stanic v kraji Vysočina“. Jednalo se tedy o kompletní zmapování aktuální situace koňských stanic a jejich počtu. Realizátorem tohoto projektu byl Odbor regionálního rozvoje Krajského úřadu kraje Vysočina. Partnery projektu byly Jihočeský a Jihomoravský kraj a dále rakouské organizace a firmy zabývající se marketingem cestovního ruchu, hospodářským poradenstvím a kooperací Česka a Rakouska na poli rozvoje a přeshraniční spolupráce a také některé příhraniční rakouské regiony. Těmito partnery byly ARGE Grenznutzen, Destination Waldviertel, ARGE Pferdregion Nordwald, Weinviertel Tourismus a Reitverien Drosendorf. Náklady na projekt činily 998 000 Kč a byl financován z ERDF (Evropský fond pro regionální rozvoj), státního rozpočtu a z rozpočtu

žadatele tedy kraje Vysočina. Co se týče podílu financí tak z ERDF bylo sponzorováno 75% z celkové částky, ze státního rozpočtu 5% a z rozpočtu kraje 20% viz graf č. 1.

Graf 1 Podíly financování



Zdroj: Data z Vysočina Tourism, 2011

Realizace projektu probíhala následovně:

- květen 2005 schválení projektu řídicím výborem
- květen – červenec 2005 rozesílání dotazníků koňským stanicím
- listopad – prosinec 2005 zpracování došlých dotazníků
- listopad – prosinec 2005 kontaktování stanic přímo v terénu
- listopad 2005 konání úvodního semináře k projektu

Výsledkem projektu bylo vydání průvodce (katalogu) s názvem Koňské stanice v kraji Vysočina. Průvodce obsahuje seznam zaregistrovaných koňských stanic v kraji, jejich stručnou charakteristiku a popis služeb, které nabízí. Byl vydán v českém a německém jazyce. Dalším výsledkem bylo také vypracování podkladů pro vyznačení budoucích hipostezek. Z celkového počtu 189 koňských stanic v kraji Vysočina se do průvodce zaregistrovalo 173 stanic.

Počet stanic podle okresů:

- Jihlavsko – 30
- Pelhřimovsko – 27
- Havlíčkobrodsko – 30
- Třebíčsko – 51
- Žďársko – 35

Podíl jednotlivých okresů na celkovém počtu koňských stanic v kraji Vysočina znázorňuje graf č. 2.

Graf 2: Podíl okresů 2006

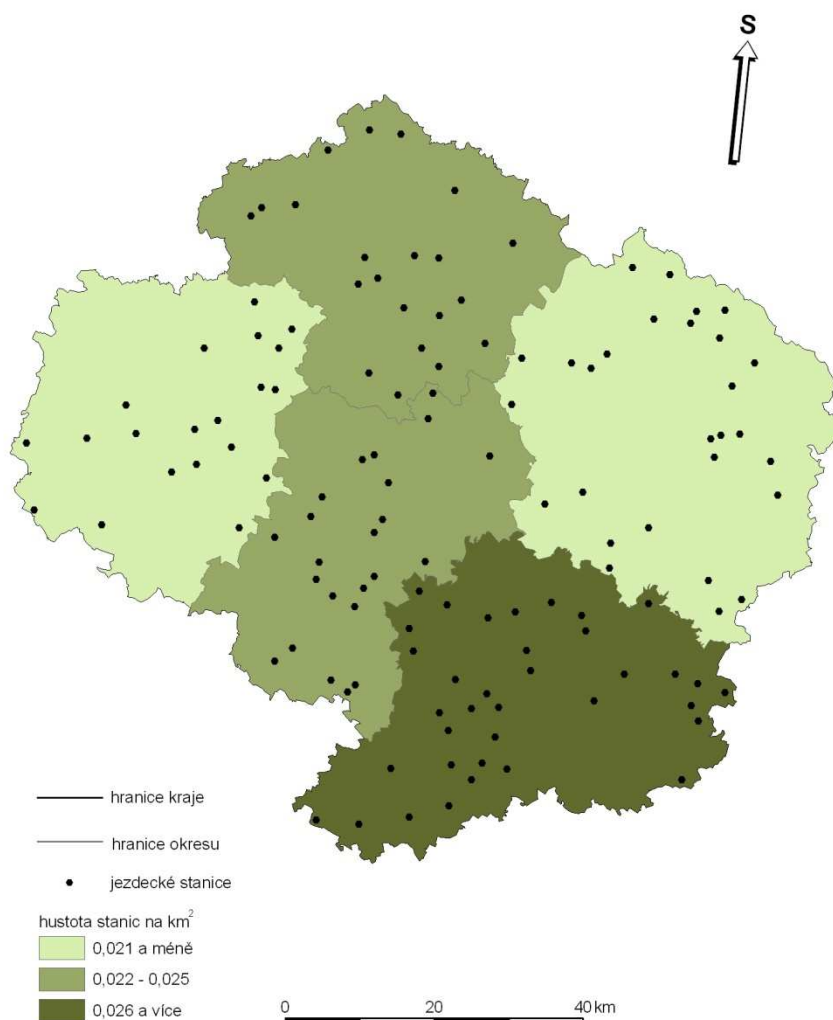


Zdroj: Data z Vysočina Tourism, 2011

Nejvíce stanic je v okrese Třebíč, což je pravděpodobně způsobeno jeho polohou. Okres Třebíč má ze všech okresů kraje nejbliže k rakouským hranicím a je také důležitou spojnici mezi Jihočeským a Jihomoravským krajem. Dnes tudy prochází nejvýznamnější hipostezky kraje s návazností na zmíněné kraje a Rakousko.

Obrázek 1: Hustota stanic 2006

## Hustota jezdeckých stanic v kraji Vysočina 2006



Zdroj: Data z Vysočina Tourism, 2011

Další projekt se uskutečnil v letech 2008 – 2009. Zakázka nesla název „Zpracování dokumentace pro síť hipotras na území kraje Vysočina“ a byla realizována v rámci projektu „Zkvalitnění marketingu turistické nabídky kraje Vysočina“, který byl podpořen z operačního programu ROP NUTS II Jihovýchod. Realizátorem projektu byla příspěvková organizace Vysočina Tourism, která na základě výběrového řízení vybrala pro zpracování zakázky Občanské sdružení pro podporu jezdecké turistiky. V rámci tohoto projektu byly aktualizovány informace o koňských stanicích v kraji Vysočina. Z původních 173 stanic byl počet zredukován

na 153. Toto snížení počtu mělo několik důvodů. Buď stanice nesplňovali ani základní požadavky, které dělají stanici stanicí, nebo se někteří provozovatelé sami odhlásili, protože jim to nic nepřinášelo a v posledním případě některé stanice jednoduše zanikly.

Počet stanic podle okresů:

- Jihlavsko – 27
- Pelhřimovsko – 27
- Havlíčskobrodsko – 26
- Třebíčsko – 43
- Žďársko – 30

Graf 3: Podíl okresů 2010



Zdroj: Data z Vysočina Tourism, 2011

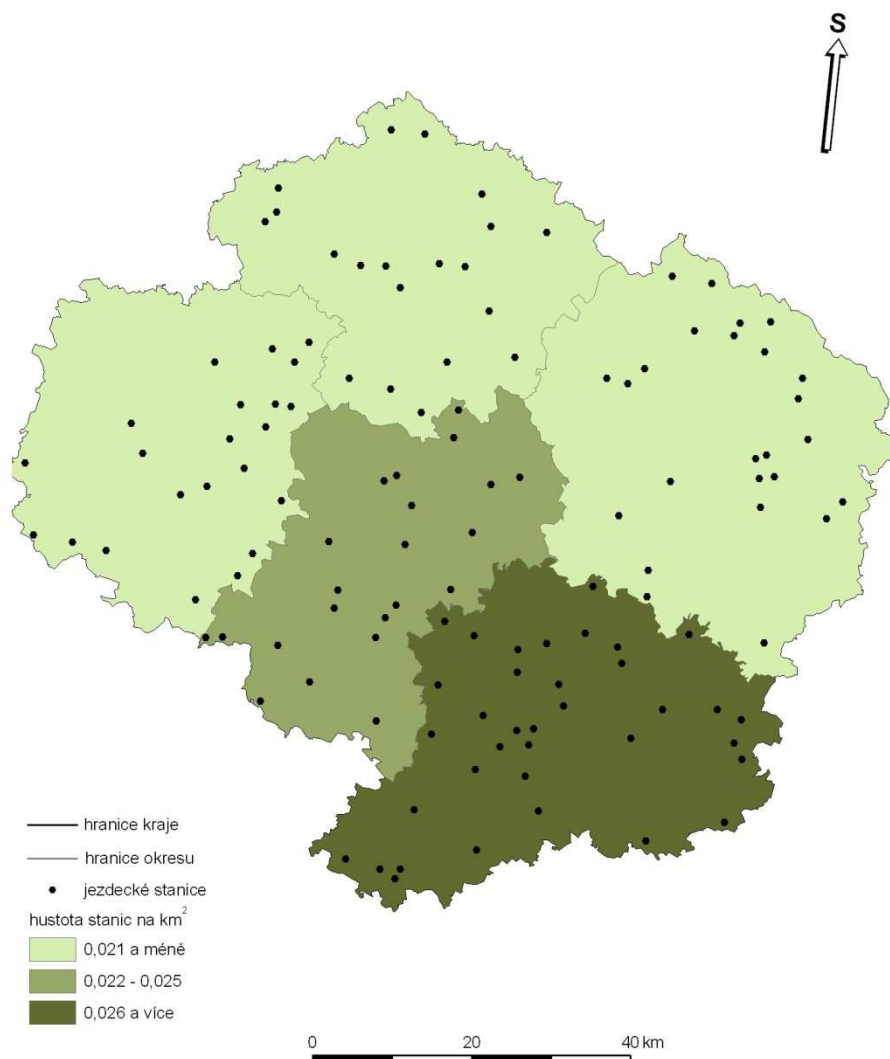
Dále bylo uspořádáno 5 seminářů s názvem „Vysočinou v sedle“, kde se prodiskutovalo možné vedení hipotras v kraji Vysočina s majiteli jezdeckých stanic, se starosty měst a obcí, se zástupci Lesů ČR a zástupci CHKO. Duben – září 2009 probíhalo mapování hipotras v terénu a bylo zmapováno 850 km stezek a zároveň byly dojednány souhlasy s majiteli pozemků. Následně byla provedena aktualizace informací o jezdeckých stanicích na stránkách turistického průvodce [www.region-vysocina.cz](http://www.region-vysocina.cz). Nakonec v červnu 2010 vyšla neoficiální mapa, kde byly zakresleny navrhované jezdecké stezky a jezdecké stanice. Na rubu mapy pak byly informace o stanicích a kontakty na ně.



Obrázek 2: Hustota stanic 2010

## Hustota jezdeckých stanic

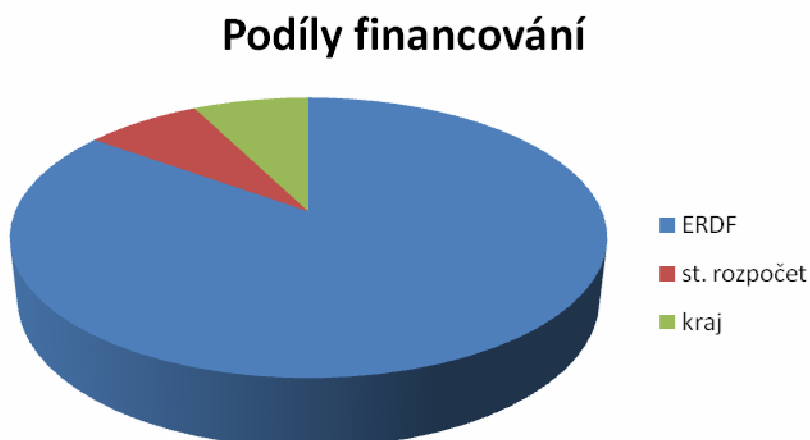
v kraji Vysočina 2010



Zdroj: Data z Vysočina Tourism, 2011

Tento projekt byl opět financován z fondu ERDF, ze státního rozpočtu a z rozpočtu žadatele, což je v tomto případě kraj Vysočina. Tedy oficiální žadatel byl Vysočina Tourism, ale vzhledem k tomu, že je to příspěvková organizace, na kterou přispívá přímo kraj Vysočina, tak proto z rozpočtu kraje. Celkové náklady na tento projekt činily 420 000 Kč. Z fondu ERDF bylo financováno 85%, ze státního rozpočtu 7,5% a z rozpočtu kraje také 7,5% viz graf č 4.

Graf 4: Podíly financování



Zdroj: Data z Vysočina Tourism, 2011

Poslední a zatím nejnákladnější projekt byl spuštěn v červnu 2010 a ukončen v květnu 2011. Projekt byl nazván „Vybudování sítě hipotras“ podpořený z operačního programu ROP NUTS II Jihovýchod, oblast podpory 2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch. Realizátorem byla opět příspěvková organizace Vysočina Tourism prostřednictvím společnosti Sothis CZ s.r.o., která byla vybrána na základě výběrového řízení. Hlavním cílem projektu bylo vyznačení hipotras v terénu a certifikace jezdeckých stanic. Celkem bylo vyznačeno, dle metodiky Klubu českých turistů, 9 hlavních hipostezek a 44 odboček o celkové délce 845,8 km. Trasy byly rozděleny podle barev, kde červená značí páteřní stezky navazující na další podobné stezky v okolních krajích a v Rakousku. Zelená, modrá a žlutá značí trasy nižší úrovně a odbočky ke stanicím. Na značení se podíleli i někteří vlastníci koňských stanic, kteří neváhali na koni či jiném dopravním prostředku vyrazit do terénu. Dále se prováděla certifikace stanic, kdy se stanice podle nabízených služeb a způsobu ubytování rozdělily do tří skupin na komerční, domácí a samoobslužné. Komerční stanice jsou místa poskytující rozšířené komplexní služby pro jezdce a koně jako například ubytování penzionového typu s možností stravování či přítomností venkovní jízdárny nebo kryté haly. Domácí stanice jsou místa na jezdecké trase, která poskytují základní zázemí pro odpočinek jezdce i koně. Domácí stanice poskytuje základní služby a může poskytovat i některé rozšířené služby. Poslední

skupinou jsou samoobslužné stanice, které poskytují základní zázemí pro odpočinek jezdce i koně.

Dalšími výstupy projektu byla účast a šíření publicity na veletrhu Kůň 2010 a pořádání motivačního semináře pro majitele zapojených jezdeckých stanic. Náklady na projekt činily 2 332 656 Kč, kdy z fondu ERDF bylo opět financováno 85% částky, 7,5% ze státního rozpočtu a 7,5% z rozpočtu kraje Vysočina. Projekt byl ukončen 30. května. V září 2011 by měla být vydána i oficiální mapa vyznačených hipostezek a poté začne propagace celého projektu, aby mohli jezdci již příští sezonu vyrazit na putování Vysočinou.

## 2.2. Podpora soukromníků

Na rozvoj kraje a tedy i podporu soukromníků ze strany kraje Vysočina byl zřízen samostatný účelový rozvojový fond s názvem Fond Vysočiny. Fond Vysočiny soustřeďuje část rozvojových prostředků kraje Vysočina, které jsou poskytovány jednotlivým subjektům prostřednictvím grantových programů a prostředky jsou poskytovány formou dotací. Fond Vysočiny je jedním z nástrojů pro postupnou realizaci Programu rozvoje kraje Vysočina. Cílem fondu je zejména transparentní a systémová podpora v souladu se zájmy kraje, zapojení velkého množství subjektů do aktivit vedoucích k rozvoji kraje a trénink subjektů na systém a pravidla pro podávání žádostí o finanční prostředky z fondů EU. Zdrojem prostředků Fondu Vysočiny převážně jsou příděl z rozpočtu kraje, zůstatek Fondu z předchozího roku, úroky z prostředků Fondu Vysočiny na bankovním účtu, jiné finanční prostředky jako jsou dary dotace a příspěvky od jiných subjektů a také vrácené prostředky z nerealizovaných projektů, nebo z projektů, které nebyly realizovány v souladu s podmínkami kraje (Statut účelového Fondu Vysočiny 2009). Dalším zdrojem dotací je EU prostřednictvím fondu ERDF. Zde můžou, v rámci prioritní osy 2 Rozvoj udržitelného cestovního ruchu oblasti podpory 2.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu, čerpat podporu nejen kraje, města, obce či firmy, ale i malí a střední podnikatelé. Nicméně podle seznamu příjemců, kromě kraje Vysočina, tuto možnost nikdo nevyužil.

Fond Vysočiny byl založen v roce 2002, a jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, hipoturistika se začíná objevovat v Česku kolem roku 2000. Nicméně první žádosti o dotace v rámci doprovodné infrastruktury se začali objevovat až v roce 2006. Tento fakt souvisí s aktivitou kraje Vysočina, která započala s prvním projektem v roce 2005, kdy byla mapována síť možných hipostezek a byly kontaktováni chovatelé koní a informováni o možnosti zřízení koňských stanic. Tato aktivita vedla k přihlášení většiny chovatelů koní na Vysočině do toho projektu. Ovšem i přes relativně vysoký počet zaregistrovaných stanic, žádostí o dotace bylo málo. V rámci grantu na doprovodnou infrastrukturu cestovního ruchu bylo od roku 2006 do roku 2011 podáno 19 žádostí a z toho bylo schváleno 10. V tabulce č. 1 jsou vypsány všechny žádosti podané od roku 2006 až do roku 2011.

Tabulka 1: Žádosti o dotace

Název GP	Název projektu	Název žadatele	Celkový rozpočet v Kč	Požadovaná výše podpory v Kč	Požadovaná výše podpory v %	Schválená výše podpory v Kč
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2006	Hipostanice Horní Újezd	JK VIKI Horní Újezd	135000	40500	30	0
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2006	Ohrazení výběhů pro koně v areálu ŠS Humpolec	Školní statek Humpolec	186154	74446	40	0
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2006	Jízdárna Slavice	Marek Svoboda	515000	200000	38	200000
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2007	Přístavba skladu jezdeckých potřeb a hospodářské budovy - Jezdecký areál Střítež	Vladimír Tretera	554457	200000	36	0
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2007	Stavba víceúčelového přístřešku	Ing. Miroslav a Mgr. Sylva Totuškoví	345000	138000	40	114540
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2007	Obnova historické klášterní stezky a vybudování jezdecké stezky mezi obcemi Nová Říše a Bohuslavice a vyznačení jezdecké stezky v úseku Bohuslavice-Telč	Obec Bohuslavice	480000	192000	40	0
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2007	Zkvalitnění infrastrukturního zázemí pro jezdecký sport dětí a mládeže a pro jezdeckou turistickou	Sportovní stáj STARKON Nová Říše	500000	200000	40	0
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2007	Venkovní jízdárna - nekrytá	Občanské sdružení arboretum Johanka	815925	199983	24	0
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2007	Resort Svata Kateřina - vybudování koňských boxů	ŠÉM, a.s.	998200	200000	20	200000
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2008	A - Atraktivní zázemí pro jezdce, koně, cyklisty i pěší u vodního mlýna	Jezdecký klub Opatský Mlýn	503209	200000	39	200000
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2008	A - Přístavba skladu jezdeckých potřeb a hospodářské budovy - Jezdecký areál Střítež	Dvůr Střítež s.r.o.	554457	200000	36	200000

Název GP	Název projektu	Název žadatele	Celkový rozpočet v Kč	Požadovaná výše podpory v Kč	Požadovaná výše podpory v %	Schválená výše podpory v Kč
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2008	A - Zvýšení bezpečnosti hipotras v Mikroregionu Telčsko	Mikroregion Telčsko	496000	198400	40	198400
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2009	Venkovní jízdnárna pro odpočinkovou hipostanici	Zámecký statek o.s.	500000	200000	40	200000
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2009	Výstavba a modernizace zařízení pro aktivní trávení volného času	Miroslav Kratochvíl	336478	125000	37	125000
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2009	Výstavba boxových stání pro koně	Helena Štětková	495692	195000	39	195000
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2009	Výstavba jízdnárny s uvazištěm pro koně	Hana Moravcová	500252	200000	40	200000
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2011	Přepravník pro koně (pro účast na veřejných akcích)	Zámecký statek o.s.	-	50000	-	0
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2011	Výstavba jízdnárny v areálu Na Ranči v Hamrech	Jan Štefáček	-	200000	-	0

Zdroj: [www.fondvysociny.cz](http://www.fondvysociny.cz)

Tabulka uvádí celkový rozpočet daných projektů, požadovanou výši podpory, kterou chtěli zájemci čerpat a schválenou výši podpory. Kolonky s nulou znamenají, že žádost byla zamítnuta. Za rok 2011 data o celkovém rozpočtu a požadované výši podpory v procentech chybí. Je zřejmé, že nejúspěšnějšími roky, kdy byla schválena většina žádostí, byly 2008 a 2009. Oproti roku 2007, kdy bylo podáno nejvíce žádostí a schváleny jen dvě, je to rozdíl. Rok 2010 v tabulce chybí z důvodu, že v tomto roce nebyl vypsán grant na doprovodnou infrastrukturu cestovního ruchu. V grafu č. 5 je znázorněn počet podaných žádostí za jednotlivé roky.

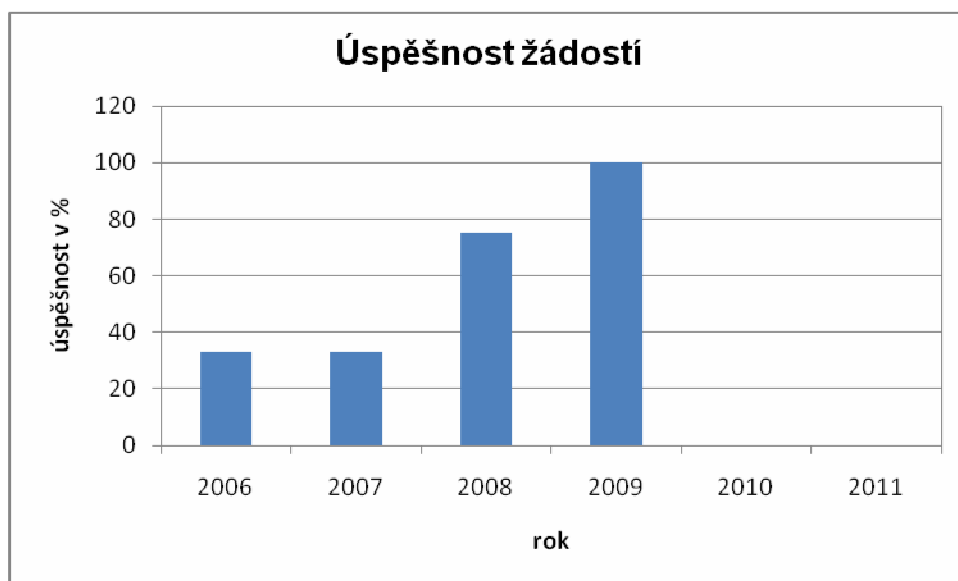
Graf 5: Počet podaných žádostí



Zdroj: [www.fondvysociny.cz](http://www.fondvysociny.cz)

Rok 2007 vykazuje největší počet žádostí, což by se dalo přisoudit nadšení chovatelů pro projekt, který spustil kraj Vysočina v roce 2005 a 2006 a možnosti čerpat v této oblasti cestovního ruchu dotace téměř na cokoliv. Ovšem graf č. 6 zobrazuje úspěšnost schválení podaných žádostí a zde ta situace vypadá zcela odlišně.

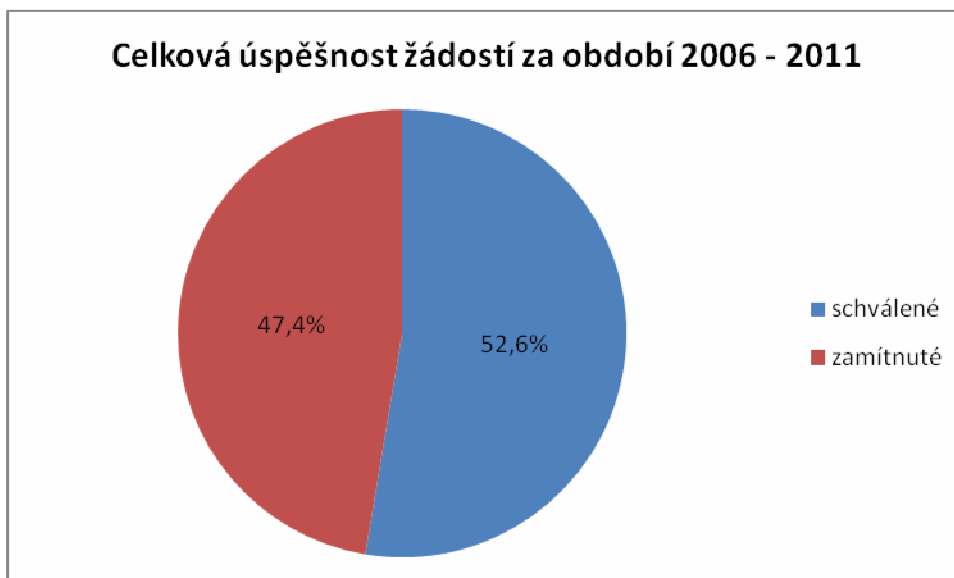
Graf 6: Úspěšnost žádostí



Zdroj: [www.fondvysociny.cz](http://www.fondvysociny.cz)

Zatímco roky 2006 a 2007 vykazují úspěšnost kolem 30%, v roce 2008 byla úspěšnost 75% a 2009 100%. Celkovou úspěšnost žádostí od roku 2006 do roku 2011 zobrazuje graf č. 7.

Graf 7: celková úspěšnost žádostí



Zdroj: www.fondvysociny.cz

Různorodost úspěšnosti žádostí v jednotlivých letech má několik důvodů. Prvním důvodem je objem financí uvolněných krajem Vysočina na grantový program Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu v jednotlivých letech. V tabulce č. 2 jsou zaznamenány částky uvolněné krajem pro jednotlivé roky.

Tabulka 2: Finance pro grantový program

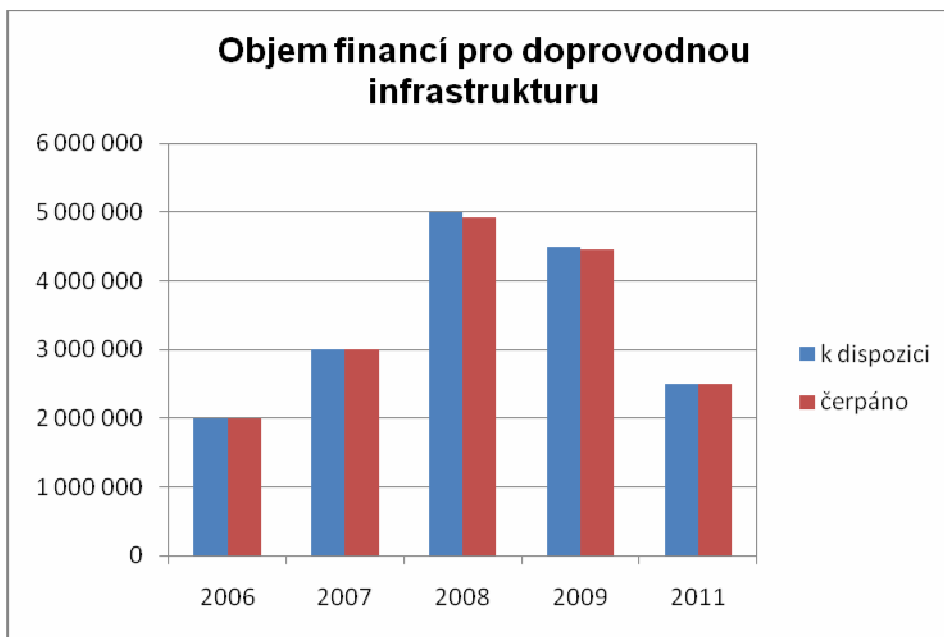
Grantový Program	Výše objemu grantového programu (Kč)	Rozdělená podpora z FV (Kč)	Zůstatek v Kč	čerpání grantu %	celkový počet žádostí
Doprovodná infrastruktura CR 2006	2 000 000	2 000 000	0	100,0	38
Doprovodná infrastruktura CR 2007	3 000 000	2 999 642	358	100,0	50
Doprovodná infrastruktura CR 2008	5 000 000	4 912 964	87 036	98,3	43
Doprovodná infrastruktura CR 2009	4 500 000	4 456 796	43 204	99,0	44
Doprovodná infrastruktura CR 2011	2 500 000	2 500 000	0	100,0	32

Zdroj: www.fondvysociny.cz



Lze tedy usuzovat, že v prvních dvou letech byla neúspěšnost schválení dotací na projekty způsobena relativně nízkými částkami uvolněnými krajem na tento program, a také velkým počtem žádostí v rámci tohoto programu. V roce 2008 a 2009 byly k dispozici daleko větší prostředky a i když byl počet žádostí také velký, dostalo se téměř na všechny. Grant na konci těchto let vykazoval i malý zůstatek. Objem financí a jejich čerpání je znázorněno v grafu č. 8.

Graf 8: Objem financí fondu vysočiny



Zdroj: [www.fondvysociny.cz](http://www.fondvysociny.cz)

V roce 2009 ovšem propuká finanční krize a začíná se šetřit. To vedlo k tomu, že v roce 2010 bylo vyhlášeno jen pár, dalo by se říct nejdůležitějších, grantových programů, mezi které se ovšem doprovodná infrastruktura cestovního ruchu nedostala. V roce 2011 byl tento program opět vyhlášen, ale s nižší částkou jako v letech 2006 a 2007.

Druhým důvodem neúspěšnosti žádostí je neinformovanost a nechuť samotných podnikatelů o dotace žádat. Na začátku jednoduše nevěděli jak o dotace žádat a jak formulovat projekty, aby vyhověly požadavkům, které byly stanoveny pro čerpání prostředků. Proto tak nízký počet žádostí v roce 2006 a vysoká neúspěšnost za období 2006 až 2007. Téměř všichni dotázaní o možnosti dotace mluvili negativně. Největší překážkou je pro ně složité vyplňování formulářů, přesná formulace projektu a minimální jistota získání dotace. Velkým problémem je také, že

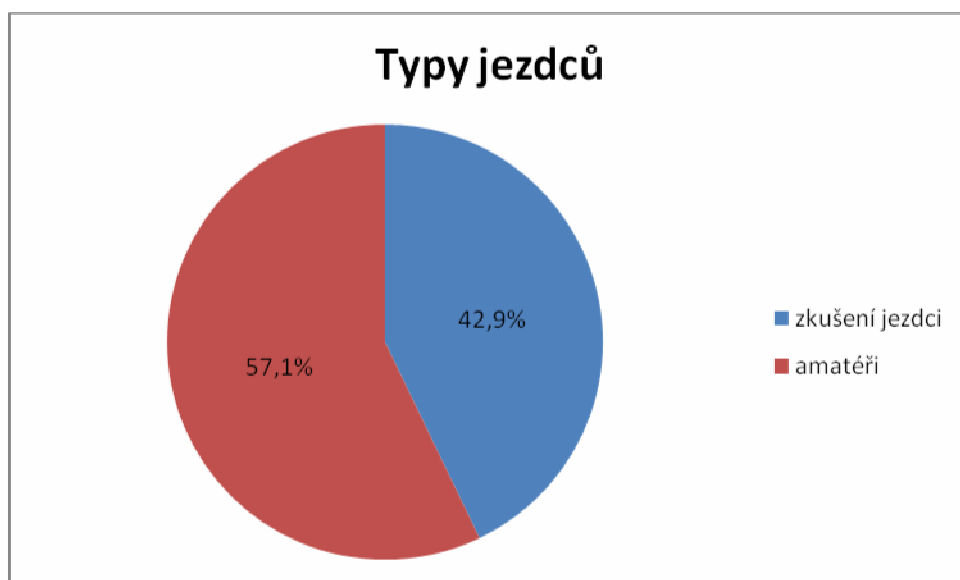
nejprve musí celý projekt financovat z vlastních zdrojů, kterými ne všichni disponují, a pak teprve, jsou-li splněny podmínky, dostanou zpětně dotaci. Dotace v rámci doprovodné infrastruktury cestovního ruchu činí maximálně 200 000 Kč a nesmí přesáhnout 40% celkových nákladů na projekt. Jak je vidět v tabulce č. 1 většina projektů se svými náklady pohybovala kolem 500 000 Kč a byly dotovány právě tou maximální výší podpory, tedy 200 000 Kč, což není zanedbatelná částka. I přes to řada menších provozovatelů stanic, kteří nedisponují takovými prostředky, upřednostní raději pozvolné úpravy a vylepšení svých statků financovaných z vlastních výplat, než se zadlužit u některého z bankovních domů bez jistoty, že se investice vrátí a že vůbec budou moci půjčku splácet. Ostatně i z této tabulky vidíme, že jako žadatelé převažují spíše různé jezdecké kluby, obce či právnické osoby než osoby fyzické.

### 3. Vývoj hipoturistiky z pohledu provozovatelů stanic

Všechny koňské stanice na Vysočině nabízejí převážně stejné základní služby, jako je nocleh a ustájení pro koně. Liší se různými nadstandardy, které poskytují. Někde navíc poskytují stravu, jinde je krytá hala, kde si jezdec může procvičovat různé techniky ježdění či za odborné asistence odstraňovat chyby, které dělá on nebo jeho kůň. Čím se ovšem stanice naprosto liší, je jedinečná poloha stanic v rámci kraje, která určuje jejich využití jezdcí a frekventovanost turistů. Na první pohled by se zdálo, že majitelé stanic vzdálených od sebe jen pár kilometrů budou při dotazování odpovídat stejně. Nicméně není tomu tak. Hipoturistika je v kraji Vysočina ještě v mladším stádiu vývoje než se předpokládalo, a to i přes to, že se první aktivity na podporu rozvoje této formy aktivního odpočinku objevili již v roce 2005. Spojením „mladší stádium vývoje“ není myšleno, že by se měly vynaložit ještě další finanční prostředky na podporu hipoturistiky, aby byla vyspělá aspoň jako například v Jihočeském kraji, ale spíše jde o informovanost a zainteresovanost veřejnosti. Jednodušeji řečeno chybí propagace hipoturistiky na veřejnosti k tomu, aby stezky a stanice mohly být využívány. Jak bylo zmíněno v kapitole o vývoji a podpoře hipoturistiky, v roce 2011 byl dokončen poslední velký projekt, na jehož propagaci se teprve čeká. Stejně tak čekají i provozovatelé zaregistrovaných stanic na první zákazníky. Jak bylo zjištěno během terénního průzkumu pouze necelá třetina provozovatelů byla schopna odpovědět na všechny otázky v dotazníku. Předpoklad, že stanice ležící na červených tedy páteřních hipostezkách budou klienty frekventovanější se nepotvrdil a naopak, že stanice ležící na odbočkách či úplně mimo stezky zákazníci nebudou mít vůbec, také není pravda. Existuje několik vysvětlení, které do této situace vnášejí trochu světla. Jako první a pravděpodobně nejdůležitější je, že většina stezek vyznačených v mapě „Vysočinou v sedle“ ještě nebyla oficiálně otevřena a ani samotná mapa ještě oficiálně nevyšla. Druhým důvodem je, že ještě před celkovým mapováním a značením oficiálních stezek zde existovalo pár neoficiálních stezek, po kterých se jezdilo, a někteří chovatelé sídlící poblíž těchto stezek začali nabízet jezdcům nejzákladnější služby, čímž postupně získávali klientelu. Dalším důvodem je délka působení chovatelů v oboru a jejich ochota poskytovat vyjížďky a jiné služby. Necelá polovina z nich chová koně či se zabývá koňmi od 90. let. A ti, kteří už tenkrát poskytovali vyjížďky, mají dnes vybudovanou aspoň skromnou klientelu, ať jejich stanice na stezce leží či ne.

Co se týče oficiálního zahájení provozu stanic, tak většina chovatelů udává rok 2005, což je rok, kdy odstartoval první projekt kraje Vysočina, a kdy byli chovatelé osloveni s možností zřízení koňské stanice. Při průzkumu ubytovacích kapacit jednotlivých stanic provozovatelé uváděli počty lůžek od 4 do 10 a dále možnost stanování, které nabízí téměř neomezený počet přenocujících. Na otázku, jací turisté se jezdí rekreovat, ze tří možností odpovědi respondenti vybírali pouze ze dvou. Buď k nim jezdí zkušení jezdci na svých koních, nebo naprostí začátečníci, kteří potřebují zapůjčit koně a k němu odborný doprovod. Z grafu č. 9 je patrné, že mírně převládají jezdci nezkušení.

Graf 9: Typy jezdců



Zdroj: vlastní dotazníkové šetření, červenec – srpen 2011

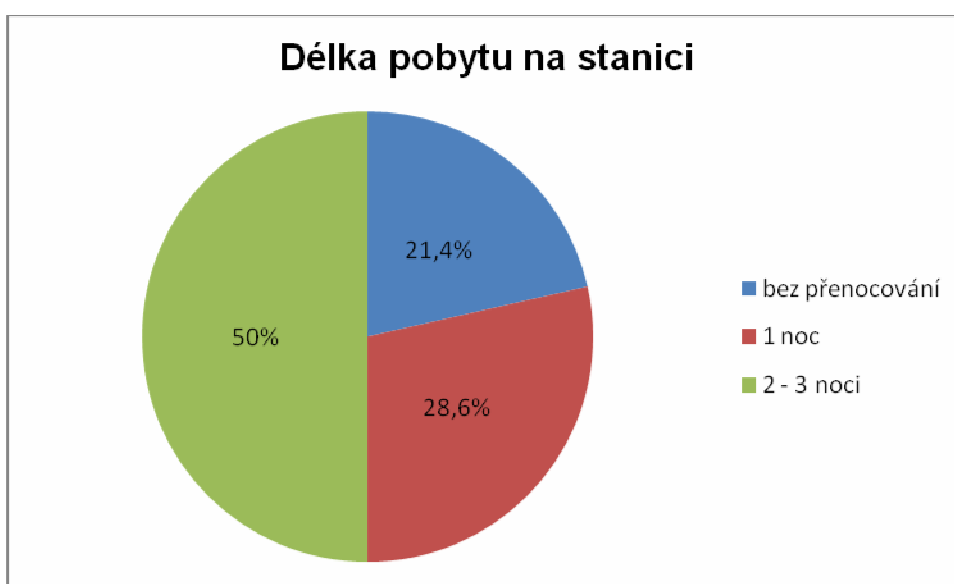
Tento poměr by se měl do budoucna změnit a převážít by měli zkušení jezdci. Vzhledem k tomu, že je hipoturistika na vzestupu, tak se lidé jezdit teprve učí. Na otázku, co si lidé přejí cestou vidět, zdali přírodu či památky, odpovědělo 100 % dotazovaných přírodu. Do budoucna se zvažuje zřízení úvazišť i u některých historických památek, otázkou ovšem zůstává, zda-li jezdci budou ochotni nechat své koně na takovémto místě. Další otázka se týkala samotného putování jezdců. Předmětem otázky bylo, zda jezdci upřednostňují putování od stanice ke stanici. Odpovědi na tuto otázku souvisí s otázkou ohledně typu jezdců a s otázkou následující, která se týkala doby pobytu na stanici. Majitelé stanic, kam jezdí zkušení

jezdci, odpovídali, že turisté preferují putování od stanice ke stanici a doba jejich pobytu je buď zastávka bez přespání, nebo se zdrží na jednu noc. Na druhou stranu odpovědi stanic, kam jezdí nezkušení začátečníci, byly:

- podnikání výletů z jedné stanice a návratem zpět
- doba přenocování nejčastěji 2 – 3 noci

Doba pobytu je znázorněna v grafu č. 10.

Graf 10: Doba pobytu na stanici



Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření, červenec – srpen 2011

Dále bylo zjišťováno, kolik turistů navštívilo zařízení za loňský rok 2010. Když pomíneme valnou část navrácených dotazníků, kde odpověď byla 0, tak dostaneme interval od 6 do 20 noclehů, což za celý rok opravdu není mnoho a jen to opět dokazuje, že hipoturistika je opravdu teprve na začátku svého rozmachu. Poslední otázka se týkala národnostního zastoupení návštěvníků. Kromě dvou oslovených stanic, zbytek odpověděl jednoznačně Češi. U první z dvou lišících se stanic se tento výsledek dal předpokládat z důvodu jejich polohy. Stanice je v obci Bohuslavice, které leží na stezce vedoucí z Telče do rakouského Drosendorfu a Raabsu. Vyjádřeno v číslech je to tedy 70 % Čechů, 25 % Rakušanů a 5 % Nizozemců. Nizozemci z důvodu, že Telčsko je jejich oblíbená destinace pro trávení dovolené. Naopak u druhé stanice je jejich odpověď mírně zarážející, protože se nachází

nedaleko města Pelhřimov, kde takový výskyt cizinců není. Tato stanice vykazuje 80 % Čechů a 20% Rakušanů ovšem při pohledu na 10 přenocování za minulý rok je jasné, že šlo spíše o nějaký náhodný pár, který se tam objevil. Na konci dotazníku byla ještě položena doplňující otázka, a to zda si provozovatelé myslí, že je v hipoturistice jako v odvětví cestovního ruchu potenciál pro přilákání turistů a téměř jednohlasně všichni odpověděli, že ano a velký jen to chce čas, než lidé kouzlo tohoto cestování objeví.

## 4. Závěr

Hipoturistika a s ní související infrastruktura jezdeckých tras a objektů je nová, dynamicky se rozvíjející forma rekreace, kterou lze obohatit možností trávení volného času všech skupin obyvatel v souladu s přírodou (H. Špičáková, 2009). V Česku má nejvíce rozvinutou síť hipostezek Jihočeský kraj. Ovšem kraj Vysočina má také co nabídnout. Je zde krásná malebná krajina se spoustou přírodních pozoruhodností pro obdivovatele přírody a nachází se tu i velké množství kulturních památek, které jezdec při své pouti může také spatřit či navštívit. Kraj Vysočina se snaží stav v Jihočeském kraji dostihnout, dokonce původní záměr byl Jihočeský kraj předběhnout. Vše je ovšem limitováno finančními prostředky, které pomalu začínají docházet. Podle informací z Vysočina Tourismu by dokonce na rok 2012 na rozvoj cestovního ruchu neměly být prostředky téměř žádné. Nicméně když se podíváme, co všechno kraj Vysočina podnikl od roku 2005 do současnosti a na jakou úroveň se hipoturistika v kraji dostala za toto období, je třeba konstatovat, že bylo odvedeno spoustu práce, která by mohla vést k dalšímu vývoji a zvýšení zájmu o tento druh cestovního ruchu. Samozřejmě stále je co zdokonalovat a je také potřeba vzniklé stezky udržovat a čas od času aktualizovat mapy těchto stezek, což si vyžádá další finanční prostředky. Dále také záleží na samotných soukromnících provozujících koňské stanice, do jaké míry jsou ochotni se na různých projektech aktivně podílet a podporovat je. A také, jak jsou ochotni a schopni rozvíjet sami sebe a služby, které nabízejí. Při mapování a značení stezek se ukázalo, že je zde mnoho zapálených lidí, kteří neváhali sednout na koně a zapojit se do projektu. Když jim toto zapálení vydrží, má jezdecká turistika v kraji Vysočina velkou šanci se dostat na úroveň Jihočeského kraje a v delším časovém horizontu třeba i na úroveň, některých západních zemí, kde se hipoturistika provozuje mnohem déle. Na srovnání se sousedním Rakouskem nebo Německem je zřejmé, že je stále co dohánět a že to, co bylo pro hipoturistiku uděláno v Česku ještě rozhodně nestačí. Například v Rakousku funguje velmi dobře propracovaný systém stezek především v oblasti Horního Rakouska. Majitelé usedlostí a penzionů se aktivně zapojují do vytyčování a údržby stezek. Existuje zde velmi propracovaný systém kritérií pro popis kvality stanic jezdecké turistiky, v členění dle kvality ustájení a péče o koně, ubytování, obsluhy pro jezdce a množství doplňkových služeb. V Dolním Rakousku se systém vytváří, a to prostřednictvím organizace Landesverband für Reiten und Fahren in

Niederösterreich. Na rozdíl od České republiky, kde je turistika na koni považována více za aktivitu cestovního ruchu, v Rakousku je kladen důraz na možnost hospodářského výsledku této aktivity pro zemědělce. Rakouské propagační materiály jsou především ve formě dílčích letáků o jednotlivých oblastech a stanicích, s podrobnými popisy stanic, často kombinované přímo s produkty cestovního ruchu, jako jsou akce s koňmi pro děti, tematické výcvikové kurzy, zimní programy a další, nabízené konkrétními stanicemi. Pro zahraniční zájemce o turistiku existuje několik webových portálů s mapkami a seznamy dostupných služeb, podle kterých si lze celou cestu naplánovat. Značky na hipotrasách jsou realizovány ve formě čtvercových hliníkových tabulek s emblémem koňské hlavy a jsou doplněny stejnými tabulkami s údaji o směru a vzdálenosti. V Česku jsou značky podle metodiky KČT barevné kruhy na bílém čtverci stejné velikosti jako značky pro pěší. Cedule se vzdálenostmi a dalšími informacemi o cestě zatím chybí.

Další zemí, která má pečlivě propracovaný systém jezdecké turistiky je Německo, a to převážně v jihovýchodní části země v okolí Norimberku. Zde vznikla na území šesti regionů rozsáhlá iniciativa propojení jezdecké turistiky s ostatními volnočasovými aktivitami. Zapojily se do ní spolky přátel přírody Ferien Donau-Ries, instituce podpory cestovního ruchu Frankenalb, Romantischen Franken, Fränkisches Seenland, ale i správy přírodních parků Naturpark Steigerwald a Naturpark Altmühltal. Propagace a reprezentace této aktivity je dostupná na internetu, ale také samozřejmě na všech kontaktních bodech v regionu. Pod heslem „My planen - wir reiten“ je každoročně zpracována brožura jezdeckých tras a koňských stanic v tomto regionu. Pro potřeby turistiky na koni jsou vydávány podrobné mapy v měřítku 1:50 000 s vyznačením očíslovaných tras, přírodních a kulturních zajímavostí a s informacemi o stanicích na zadní straně mapy (H. Špičáková, 2009).

U našich sousedů je vidět, že hipoturistika má velký potenciál a nemusí jít pouze o ježdění od stanice ke stanici, ale v rámci stanic se dá podnikat ještě spousta dalších aktivit, týkajících se koní, které mohou být vhodným doplňkem k onomu putování nebo pro některé turisty hlavní náplní jejich dovolené. Je jen na provozovatelích stanic, zda se o něco podobného budou také snažit, či zůstanou jen zastávkou jezdců na jejich pouti.

Snahou této práce bylo nahlédnout do zákulisí vývoje hipoturistiky v kraji Vysočina a podhalit fungování rozvojových projektů a programů v této oblasti. Dále také zachytit současný stav jejího vývoje a postoje a názory provozovatelů k celé



problematicke. Podle vseho ma jezdecka turistika na Vysočine šanci se uchytit a byt do budoucna zdrojem dobre zabavy a příjemně strávených chvil pro cestovatele a zdrojem zkušeností a příjmů jak pro samotné provozovatele stanic, tak pro celý kraj Vysočina.

## 5. Seznam literatury

Koňské stanice v kraji Vysočina. Krajský úřad Vysočina, Jihlava 2006, 91 s.

Pásková, M. Zelenka, J. (2002): výkladový slovník cestovního ruchu. MMR ČR Praha, 448 s.

Weaver D. B. (2003): Ecotourism in the Less Developed World. CAB International New York, 258 s.

Štěpánek, V., kopačka, L., Šíp, J. (2001): Geografie cestovního ruchu. Karolinum Praha, 228 s.

ŠPIČÁKOVÁ, H. (2009): Hipoturistika včera a dnes, tady a tam. . [online]. [cit. 2011-08-13]. Dostupné z WWW:  
<[www.utok.cz/sites/default/files/data/USERS/u24/Clanek\\_Hipo\\_uvod.pdf](http://www.utok.cz/sites/default/files/data/USERS/u24/Clanek_Hipo_uvod.pdf)>.

## **Internetové odkazy**

Dotace z EU - [www.jihovychod.cz](http://www.jihovychod.cz)

Fond Vysočiny – [www.fondyvysociny.cz](http://www.fondyvysociny.cz)

Informace o hipostezkách - [www.hipostezkyonline.cz](http://www.hipostezkyonline.cz)

[www.jezdecka-turistika.sothis.cz](http://www.jezdecka-turistika.sothis.cz)

Informace o hipoturistice - [www.regionpress.cz](http://www.regionpress.cz)

Krajský úřad Vysočina - [www.kr-vysocina.cz](http://www.kr-vysocina.cz)

Turistický průvodce - [www.region-vysocina.cz](http://www.region-vysocina.cz)

Přeshraniční spolupráce - [www.pferderegion-nordwald.at](http://www.pferderegion-nordwald.at)

[www.waldviertel.at](http://www.waldviertel.at)

## 6. Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník pro jezdecké stanice

### Dotazník

1. Jaká je kapacita vašeho ubytovacího zařízení?
2. Od kdy činnost provozujete?
3. Nejčastěji se k vám jezdí rekreovat:
  - a) Jezdci s vlastním koněm
  - b) Zájemci o putování v sedle na zapůjčeném koni
  - c) turisté, kteří potřebují odborný doprovod
4. Co si turisté přejí cestou vidět?
  - a) Památky
  - b) Přírodu
5. Jaký typ putování jezdci upřednostňují?
  - a) Putování od stanice ke stanici
  - b) Podnikání výletů z jedné stanice
6. Jakou dobu pobytu turisté preferují?
  - a) Zastávka bez přespání
  - b) 1 noc
  - c) 2 – 3 noci
  - d) 4 – 7 nocí
  - e) 8 a více nocí
7. Kolik turistů a přenocování jste měli za rok 2009 (popřípadě jestli víte tak i 2010)?
8. Jaký je podíl (%) turistů české národnosti a jaký cizinců? Jaké je hlavní zastoupení národností?